

ДО 165-Ї РІЧНИЦІ ОДЕСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ШКОЛИ

поральних аспектів кримінально-процесуального права. В. В. Солдатський має наукові публікації із питань строків кримінального процесу, теоретико-методологічних питань часу у кримінальному судочинстві.

Асистент кафедри Ольга Сергіївна Лановенко розробляє наукові проблеми, які стосуються заходів забезпечення кримінального провадження. Має наукові публікації із питань гарантування прав особи у кримінальному судочинстві, застосування домашнього арешту.

Асистент кафедри Олександр Юрійович Дидич розробляє наукові проблеми, які стосуються реалізації принципів кримінального судочинства в апеляційному провадженні. Має наукові публікації із питань реалізації окремих принципів кримінального процесу в апеляційному провадженні.

Ключові слова: кафедра кримінального процесу, наукова діяльність, дисертація, коментар, навчально-методичний посібник.

У статті розглядаються основні наукові досягнення кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія».

В статье рассматриваются основные научные достижения кафедры уголовного процесса Национального университета «Одесская юридическая академия».

The article deals with the main scientific achievement of the Criminal Procedure department of the National University «Odessa Academy of Law».

УДК 343.9+343.8

В. Дрьомін,

доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, проректор з наукової роботи, завідувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

Т. Мельничук,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

КАФЕДРА КРИМІНОЛОГІЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права — відносно молодий структурний підрозділ, що був створений 1 січня 1998 р. та набув самостійності серед кафедр, що забезпечують викладання предметів кримінально-правового профілю в Національному університеті «Одеська юридична академія» (на той час Одеська державна юридична академія).

Викладання кримінології та кримінально-виконавчого права кафедрою

має давню історію та сягає часів підготовки професійних юристів на юридичному факультеті Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. У 1966 р. на знову відкритому денному відділенні юридичного факультету була запроваджена в навчальні плани не зовсім відома серед практичних працівників навчальна дисципліна — кримінологія. У роки панування в юридичній науці догматичних дисциплін, викладання кримінології, а фактично — соціології

злочинності, свідчило не тільки про наукову сміливість, але і про впевненість у правильності початої справи.

Становленню кримінології на юридичному факультеті значно сприяв професор В. П. Колмаков, який з 1967 по 1973 р. був деканом факультету й завідувачем кафедри криміналістики, кримінального права та процесу. В. П. Колмаков створив і викладав новий спецкурс «Попередження злочинності неповнолітніх». Першими викладачами кримінології були старший викладач М. О. Єльчанінов, який розробив її курс, і кандидат юридичних наук Г. М. Ясинський, який працював у той час прокурором Одеської області. З 1975 по 1980 р. кримінологію викладав професор Є. В. Додін, який був завідувачем кафедри і під керівництвом якого на факультеті були розпочаті перші кримінологічні дослідження.

Новий імпульс розвитку кримінології на юридичному факультеті дав прихід у 1980 р. в якості завідувача кафедри кримінального права, процесу і криміналістики відомого вченого, професора Л. В. Багрій-Шахматова. З 1978 р. кримінологію викладає В. М. Дрьомін, який у 1983 р. захистив першу на юридичному факультеті дисертацію з проблем кримінології, а з 1986 р. після закінчення аспірантури та захисту дисертації — доцент В. О. Туляков. З 1999 р. до початку 2001 р. на кафедрі працював відомий кримінолог доктор юридичних наук, професор А. Ф. Зелінський.

Курс кримінально-виконавчого права читався різними спеціалістами кримінального профілю. У 1967–1973 рр. лектором була начальник жіночої колонії І. М. Куш. Потім в різні роки цей предмет викладав старший викладач Л. І. Нагерняк, доцент В. В. Тіщенко, професор Л. В. Багрій-Шахматов, доцент В. М. Федоров, доцент В. М. Дрьомін. З 1996 р. кримінально-виконавче право викладав доцент С. О. Стефанов, у 2008–2012 рр. — доцент Д. В. Ягунов, на даний час — доцент Д. М. Цехан.

З 1 січня 1998 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія» (на той час Одеська державна юридична

академія) створюється кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права (веб-сайт — www.criminology.org.ua), завідувачем якої з моменту створення і до сьогодні є В. М. Дрьомін. Організаційно кафедра включена до складу Інституту прокуратури та слідства.

На кафедрі у даний час працюють: В. М. Дрьомін, завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений діяч науки і техніки України; А. А. Березовський, доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент; Ж. В. Мандриченко, доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент; Т. В. Мельничук, заступник завідувача кафедри, доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент; Ю. О. Стрелковська, доцент кафедри, кандидат юридичних наук; С. В. Черкасов, доцент кафедри, кандидат юридичних наук; Д. М. Цехан, доцент кафедри, кандидат юридичних наук; С. А. Ілько, старший викладач; В. Я. Цитряк, заступник директора Інституту прокуратури та слідства, асистент кафедри. Асистенти кафедри — А. І. Марчук, Н. О. Федчун, А. М. Ізовіта, Г. М. Чернишов, О. О. Дикий. З моменту створення кафедри Л. Г. Соболева працює старшим лаборантом, О. А. Петренко — лаборантом.

Науковим розробкам співробітників та забезпеченню навчального процесу сприяє кримінологічна лабораторія. Співробітниками лабораторії є А. М. Ізовіта, завідувач кримінологічної лабораторії; Г. М. Чернишов, старший лаборант лабораторії; І. Ю. Кирилюк, лаборант лабораторії.

Кафедра забезпечує викладання таких курсів та спецкурсів, як «Кримінологія», «Кримінально-виконавче право», «Кримінологічна віктимологія», «Транснаціональна злочинність», «Міжнародно-правові стандарти прав людини у сфері кримінальної юстиції», «Кримінологічні основи кримінальної юстиції», «Безпека зовнішньоекономічної діяльності», «Безпека кредитно-фінансових відносин», «Попередження злочинності неповнолітніх».

Шануючи провідних вчених-кримінологів минулого та сприйнявши ідеї наукової спадщини спеціалістів з виправно-трудового права, сьогодні співробітники кафедри беруть активну участь у науковому житті університету, здійснюють ґрунтовні теоретично обґрунтовані та емпірично підтвержені дослідження, що сприяють розвитку кримінологічних та пенітенціарних знань в Україні та підготовці високопрофесійних практичних працівників для органів прокуратури, органів внутрішніх справ, пенітенціарної та судової систем нашої держави.

Завдяки сприятливим умовам, що створені в університеті для освітньої діяльності, співробітники кафедри постійно працюють над удосконаленням наукового та навчального процесів, застосовуючи сучасні методики та технології в організації навчання, модернізовану матеріально-технічну базу, використовуючи позитивний інноваційний досвід провідних зарубіжних вузів, що підвищує якість знань студентів та юридичної освіти в цілому.

На кафедрі проводиться активна науково-дослідна робота. У межах загальної теми «Кримінологічні, пенітенціарні та кримінально-правові заходи забезпечення сталого розвитку суспільства», передбаченої на 2011–2015 рр., співробітники кафедри розробляють індивідуальні тематичні напрямки, що обрані з урахуванням перспектив розвитку кримінологічної та кримінально-виконавчої науки, а також потреб вирішення проблем практики протидії злочинності та пенітенціарного впливу.

Завідувач кафедри доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України В. М. Дрьомін є автором понад 150 наукових праць. У коло його наукових інтересів входять методологія сучасної кримінології; теоретичні та практичні питання вивчення причин та протидії злочинності; протидія корупції, організованим та транснаціональній злочинності, тероризму; кримінологічні основи удосконалення системи кримінальної юстиції; проблеми теорії та практики кримінально-виконавчого права, застосування міжнародних стан-

дартів прав людини у сфері кримінальної юстиції та пенітенціарної системи. В. М. Дрьомін брав участь у понад п'ятдесяти національних та міжнародних конференціях, наукових семінарах. Читав лекції з проблем протидії організованим злочинності та корупції в Американському університеті (Вашингтон, США), у Школі права Піттсбурзького університету (Піттсбург, США). Має нагороди: знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (1997 р.); Почесний знак МОН України «За наукові досягнення» (2007 р.). Заслужений діяч науки і техніки України — 2012 р.

В. М. Дрьомін розвиває інституціональну концепцію вивчення і стримання криміналізації суспільства, що передбачає аналіз соціуму як системи соціальних інститутів, з якими люди себе ототожнюють і в межах яких здійснюють різні види соціально значущої діяльності (соціальних практик) з метою задоволення своїх потреб, перш за все життєвого характеру. Він обґрунтовує формування нового напрямку — інституціональної кримінології. Предметом кримінологічних досліджень у рамках інституціональної теорії злочинності повинні стати кримінальні практики, які становлять ядро сучасної злочинності та забезпечують збереження і розширене відтворення злочинності, руйнують соціум «зсередини». Інституціональна кримінологія об'єктивно передбачає розвиток іншого нового напрямку — інституціональної профілактики злочинності. В основі інституціональної профілактики злочинності, незалежно від виду і характеру злочинів, лежить концепція зміни діяльності людини в тих чи інших соціальних умовах на основі зміни мотиваційної складової її діяльності.

Доцент А. А. Березовський є директором Інституту національного та міжнародного права Міжнародного гуманітарного університету, займається дослідженням впливу кримінальної юстиції на злочинність. Автор понад п'ятдесяти робіт. Згідно з його висновками, однією з визначальних у кримінальній юстиції України є розвантажувальна функція,

що пояснюється високим рівнем злочинності, її якісними показниками, характером застосовуваних заходів кримінально-правового впливу та реальними можливостями кримінально-виконавчої системи. В умовах складної кримінальної ситуації, що існує в Україні, така стратегія протидії злочинності викликає занепокоєння. Значному підвищенню соціальної напруги в суспільстві сприяє те, що кримінальна юстиція ні при покаранні злочинців, ні при їх звільненні (від кримінальної відповідальності, покарання або його відбування, включаючи й амністію), як правило, не вирішує належним чином питання ресоціалізації злочинців та відповідного поводження із жертвою злочину. А. А. Березовським розроблена законодавча дефініція амністії, запропоновані зміни у ст. 1 Закону України «Про застосування амністії в Україні», зміни до кримінального законодавства стосовно визначення мети та завдань кримінально-правового впливу на злочинність, розроблено визначення заходів кримінально-правового впливу та критерії оцінки ефективності системи кримінальної юстиції України.

Доцент Т. В. Мельничук досліджує теоретичні та практичні аспекти протидії економічній злочинності та її організованим і транснаціональним формам. У понад 40 опублікованих наукових працях автором представлена характеристика організованої злочинної діяльності у зовнішньоекономічній сфері як самостійного кримінологічного та економіко-правового феномена, проаналізовано її форми та види, виявлені детермінаційні механізми розвитку. Основні положення праць спираються на матеріали практики, кримінологічні та соціальні дослідження, завдяки чому визначено, що небезпека досліджуваного виду злочинності обумовлена не тільки і не стільки збільшенням кількості злочинів та збитків, які вони завдають, а тим, що злочинність у зовнішньоекономічній сфері має характер предметної злочинної діяльності, яка виникає та розвивається на базі легальної інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності та проявляється в організованих

формах. Надано практичні рекомендації щодо удосконалення соціально-економічних, правових та організаційних заходів протидії організованій злочинній діяльності у зовнішньоекономічній сфері на національному та міжнародному рівнях.

Доцент Ж. В. Мандриченко є автором понад сорока публікацій, у яких вносить свій доробок у вирішення фундаментальних для наук кримінального права та кримінології проблем розв'язання кримінально-правового конфлікту, наголосивши на необхідності реалізації відновної доктрини та формах її функціонування в Україні. Реформування кримінальної юстиції в Україні зумовило перенесення акцентів з питань правового статусу та впливу на правопорушника до проблем поводження із жертвами злочинів та можливостей застосування відновного (реститутивного) підходу, зокрема у формі примирення винного з потерпілим. Ж. В. Мандриченко з 2003 р. поєднує правозастосовну діяльність з науковими інтересами в галузі кримінального права та кримінології. Її роботи за своєю актуальністю, теоретичним та практичним значенням сприяють подальшому роз'ясненню кримінально-правових та кримінологічних проблем, пов'язаних із розв'язанням кримінально-правових конфліктів.

Доцент Ю. О. Стрелковська плідно працює над дослідженням соціальних факторів злочинності. Значне розширення українського суспільства, яке останнім часом ще поглибилось, зумовлює необхідність вивчення соціальної стратифікації та її криміногенного впливу. Ю. О. Стрелковська є автором понад 40 публікацій, у яких досліджено можливості застосування концепції маргіальності у кримінологічній теорії, участь окремих маргіальних груп у злочинній діяльності, а також питання взаємодетермінації соціальної стратифікації та злочинності. Згідно з її висновками, в результаті «поляризації» доходів громадян та відповідно їх рівня життя утворюються певні групи осіб, яких витіснено на узбіччя суспільства — класичні маргіальні групи. Крім того, соціальна стратифікація обумовлює існування та-

кож «нових» маргіналів, які опиняються поміж певних соціальних груп, у зв'язку з чим виникає низка психологічних та соціальних проблем. До маргінальних груп, що вивчаються, умовно віднесені такі: мігранти, у тому числі окремо розглядаються нелегальні мігранти; колишні та діючі спортсмени; особи, що приймали участь у бойових діях, та колишні військовослужбовці; колишні та діючі співробітники правоохоронних органів; особи, що звільнились з місць позбавлення волі.

Серед соціально-культурологічних факторів детермінації сучасних форм злочинності чільне місце належить наркотизму, проблеми протидії якому розглядає старший викладач кафедри С. А. Ілько. У сфері її наукових інтересів — вивчення можливостей попередження наркотизму в період трансформації українського суспільства з точки зору інституційного підходу до проблеми злочинності; соціокультурний аналіз злочинності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, в контексті складного соціального інституту наркотизму; вивчення культурологічних чинників наркотизму неповнолітніх та молоді, взаємозв'язку певних підліткових та молодіжних субкультур з наркотизмом та культурологічних аспектів профілактики наркотизму підлітків та молоді, наркотиків як одного з елементів молодіжної субкультури.

З огляду на неоднорідний, диверсифікований характер злочинності та потребу диференційованого впливу на різні види та форми злочинності співробітниками кафедри подається кримінологічна характеристика та вивчаються перспективні напрямки протидії окремим видам злочинності.

Кримінологічні, криміналістичні та кримінально-процесуальні аспекти злочинів у сфері високих інформаційних технологій розвиває доцент Д. М. Цехан, який є автором 25 наукових праць, в тому числі монографії «Використання високих інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ», у якій визначено структурно-функціональну характерис-

тику високих інформаційних технологій та їх зв'язок із розвитком інноваційних форм злочинної діяльності; запропоновано авторський підхід щодо можливості правового регулювання мережі Інтернет; обґрунтовано технологічний підхід до організації діяльності оперативних підрозділів ОВС; визначено тактичні особливості використання легендарних сайтів та соціальних мереж у боротьбі зі злочинністю, а також запропоновано методику аналітичної розвідки.

Асистент В. Я. Цитряк досліджує проблемні питання виокремлення новітньої концепції протидії злочинам у сфері службової діяльності, зосереджує увагу на вивченні підкупу, який, на його думку, характеризується єдиним механізмом, що включає угоду з участю, як мінімум, двох осіб (особу, яка підкупає, та особу, яку підкупають); виключно майновим виразом предмета підкупу; здійсненням його з приводу подальших дій (бездіяльності) особи, яку підкупають (обов'язкова попередня домовленість або усвідомленість) на користь особи, яка підкупає, які у свою чергу даним підкупом мотивуються; ця угода має завідомо (протиправний) незаконний характер.

Асистент А. І. Марчук працює над темою «Кримінологічні та пенітенціарні основи класифікації засуджених до позбавлення волі» та наголошує на доцільності використання європейського та американського досвіду класифікації, внаслідок якого будуть диференціюватись установи виконання покарань і виконуватись індивідуальні програми щодо окремого засудженого, що дозволить перетворити класифікацію засуджених не просто на самоціль, а на ефективний інструмент виправлення останніх.

Кримінологічні та кримінально-правові аспекти безпеки мореплавства становлять науковий інтерес для асистента Н. А. Федчун. Автор вивчає загрози кримінологічній безпеці на морському транспорті, під якими розуміє можливість небезпеку від злочинності у всіх її проявах та сукупності криміногенних факторів, що створюють реальну або потенційну небезпеку злочинного посяган-

ня на об'єкти морського транспортного комплексу.

Завідувач кримінологічної лабораторії, асистент А. М. Ізовіта розробляє тему «Вивчення та попередження злочинності у сфері земельного ринку України». В умовах формування ринкової економіки важливе значення для економічної діяльності суспільства має земля як об'єкт ринкових відносин, проте теоретичні положення реформування земельних відносин та формування ринку земель на сучасному етапі не достатньо розроблені, немає ґрунтовних досліджень механізму тіньового перерозподілу прав власності на земельні ділянки.

Кафедра була організатором багатьох міжнародних та всеукраїнських наукових семінарів і конференцій, зокрема міжнародного семінару «Інформаційне забезпечення боротьби з організованою злочинністю» (Одеса, 2002), міжнародної конференції «Міжнародне право після 11 вересня 2001 р.» (Одеса, 2004), міжнародного семінару «Правові проблеми протидії організованій злочинності» (Одеса, 2005), міжнародного науково-практичного семінару «Боротьба зі злочинністю та права людини» (Одеса, 2006), міжнародної конференції «Актуальні проблеми кримінології та кримінальної психології» (2007), міжнародної конференції «Сучасна кримінологія та проблеми протидії злочинності» (2008), «Правова та кримінологічна культура у механізмі протидії злочинності» (2012).

Кафедра здійснює підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі та докторантурі, ведеться активна науководослідна робота. Результатом наукових пошуків професорсько-викладацького складу кафедри стало здобуття наукових ступенів та численні публікації в українських та зарубіжних виданнях. Так, захищені дві докторські дисертації (В. О. Туляков «Вчення про жертву злочину: соціально-правові основи», В. М. Дрьомін «Інституціональна теорія злочинності та криміналізації суспільства»). У 2002–2011 рр. під керівництвом завідувача кафедри В. М. Дрьоміна захищені сім кандидатських дисертацій (І. В. Іваненко «Бандитизм:

кримінологічне та кримінально-правове дослідження», С. В. Черкасов «Кримінологічна концепція альтернативних мір покарання», С. О. Стефанов «Організаційно-правові проблеми трудової зайнятості засуджених у місцях позбавлення волі», А. А. Березовський «Кримінологічні основи амністії», Ю. О. Стрелковська «Маргінальні групи в структурі організованої злочинності: кримінологічне дослідження», Т. В. Мельничук «Організовані форми злочинної діяльності у зовнішньоекономічній сфері: кримінологічне дослідження», Ю. В. Раковська «Соціально-правова природа та детермінація торгівлі людьми: кримінологічне дослідження»). Ж. В. Мандриченко захистила дисертацію «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим» (науковий керівник В. О. Туляков).

Співробітники кафедри приймають активну участь у видавничій діяльності. За результатами досліджень тільки за останні п'ять років співробітниками кафедри видано більш 250 публікацій, обсягом більш 300 д.а., в тому числі: 1 колективна монографія (Преступность и криминологические основы уголовной юстиции / под ред. В. Н. Дрёмина. — 2007. — 280 с.) та 7 одноосібних монографічних праць, серед яких: Дрёмин В. Н. Преступность как социальная практика: институциональная теория криминализации общества. — 2009. — 508 с.; Березовський А. А. Амністія: соціально-правові та кримінологічні проблеми. — 2008. — 240 с.; Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування. — 2008. — 314 с.; Мандриченко Ж. В. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. — 2009. — 228 с.; Мельничук Т. В. Організовані форми злочинної діяльності у зовнішньоекономічній сфері. — 2010. — 246 с. та ін.).

Співробітники кафедри беруть участь у комісіях з розробки законопроектів, здійснюють експертизу законопроектів.

В. М. Дрьомін був керівником робочої групи при Міністерстві юсти-

ції України, яка розробляла проект Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» (1999–2000 рр.). У складі колегиї відповідальних редакторів та робочої групи експертів, створеної на базі Антитерористичного центру при СБ України, брала участь у розробці проекту Закону України «Про боротьбу з тероризмом» (2001–2002 рр.). Був членом наукової групи з розробки проекту Закону України «Про кримінологічну експертизу» (2002–2004 рр.). У даний час є членом робочої групи при Міністерстві юстиції України по розробці проекту закону «Про пробацію».

Ж. В. Мандриченко брала участь у розробці проекту закону України щодо здійснення профілактики правопорушень працівниками кримінальної міліції у справах дітей на базі трирівневої моделі профілактики підліткової злочинності.

В. М. Дрьомін, Т. В. Мельничук здійснювали експертизу проектів законів України «Про засади запобігання та протидії корупції», «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» (квітень 2010 р.), експертизу Національної стратегії щодо запобігання та протидії корупції на 2010–2014 рр., проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції»» (жовтень 2010 р.).

Кафедра активно розвиває міжнародні зв'язки.

Кафедра була учасником міжнародного проекту «Система кримінальної юстиції в Україні», який координувався Департаментом міжнародного розвитку Великобританії і здійснювався Центром з прав людини Школи права Ноттінгемського університету та кафедрою кримінології та кримінально-виконавчого права ОНЮА (1999–2000 рр.); експерименту з проблем застосування пробації в Україні, який здійснювався

спільно з Державним департаментом з питань виконання покарань України та Лондонською службою пробації (2000–2002 рр., науковий консультант — професор В. М. Дрьомін).

У рамках партнерства з Національним інститутом юстиції Міністерства юстиції США за підтримки Центру по вивченню транснаціональної злочинності і корупції (TRACCC) співробітниками кафедри створений Одеський центр з вивчення організованої злочинності і корупції (керівник — професор В. М. Дрьомін). У 2004 р. центром проведена перша українська літня школа з проблем транснаціональної злочинності. У 2003 р. розроблено діючий веб-портал «Одеський центр з вивчення організованої злочинності та корупції» (www.inter.criminology.org.ua), підтримку якого здійснює кримінологічна лабораторія кафедри.

Члени кафедри беруть активну участь у наукових заходах різного рівня. Професори В. М. Дрьомін і В. О. Туляков брали участь у роботі шостого конгресу кримінологів країн Східної Європи (Москва, 1987); запрошувалися Міжнародним інститутом соціології права (Оньяте, Іспанія) для участі в семінарі з проблем насильства стосовно дітей (1991). Професор В. М. Дрьомін був одним із організаторів і учасників міжнародної конференції «Право й економічне співробітництво» (Москва, 1990), учасником 3-ї річної конференції Європейського кримінологічного товариства (Гельсінкі, 2003); 4-ї річної конференції Європейського кримінологічного товариства (Амстердам, 2004); колоквиуму «Реформування системи кримінального судочинства у частині захисту прав людини у країнах Центральної та Східної Європи» (Ноттінгем, 2000) тощо.

Доцент Ж. В. Мандриченко брала участь у міжнародній конференції «Арбітраж та медіація в теорії і практиці» (Польща, м. Нови-Томисль, 2010). Доцент Т. В. Мельничук була учасником Першого Євразійського антикорупційного форуму (Москва, травень 2012).

При кафедрі функціонує студентське наукове товариство з проблем криміно-

логії, учасниками якого є понад сорок студентів.

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права динамічно розвивається і намагається відповідати сучасним вимогам юридичної науки і практики. Молоді вчені здійснюють наукові дослідження із застосуванням сучасної методології та новітніх інформаційних технологій. Це дає змогу сподіватись, що кафедра рухається у правильному напрямку у повній відповідності із задачами, які ставить перед вченими соціальна дійсність.

Ключові слова: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права, наукові доробки, конференції.

У статті викладаються відомості щодо викладацької та наукової діяльності кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного університету «Одесь-

ка юридична академія». Дається інформація про склад кафедри, наукові доробки, участь у національних та міжнародних наукових заходах, законопроектних роботах.

В статье излагаются сведения о преподавательской и научной деятельности кафедры криминологии и уголовно-исполнительного права Национального университета «Одесская юридическая академия». Дается информация о сотрудниках кафедры, научных трудах, участии в национальных и международных научных мероприятиях, законопроектных работах.

Information on the teaching and scientific work of the Department of Criminology and Penitentiary Law of the National University "Odessa Law Academy" is presented in the article. The article provides information on the members of the department, their scientific publications, participation in national and international scientific events, and legislative work.

УДК 343.9

В. Тищенко,

доктор юридических наук, профессор, член-корреспондент НАПрН Украины,
заведующий кафедрой криминалистики

КАФЕДРА КРИМИНАЛИСТИКИ

Образование кафедры криминалистики НУ «ОЮА» имеет свою предысторию и предпосылки становления и развития. Организатором и основателем научной и педагогической работы в области криминалистики на юридическом факультете Одесского государственного университета, создателем одесской криминалистической школы по праву считается выдающийся ученый доктор юридических наук, профессор Виктор Павлович Колмаков (1913–1973), который работал деканом юридического факультета и заведующим кафедры крими-

налистики, уголовного права и процесса в 1968–1973 гг. В 1970–1980 гг. были защищены кандидатские диссертации преподавателями кафедры И. В. Постикой, А. А. Закатовым, В. В. Тищенко, С. И. Новиковым, Н. Н. Шульгой, Е. М. Бершадским. В 1991 г. в составе юридического института ОГУ создана кафедра уголовного процесса и криминалистики, которую возглавил доцент В. В. Тищенко. Кафедра криминалистики была выделена в самостоятельную кафедру после образования Одесской национальной юридической академии